Obstakels op het pad

10 april 1959
lezing 49

“Gegroet, vrienden. God zegene jullie, allemaal! Wij, in de geestelijke wereld, zijn zo gelukkig als we in de gelegenheid zijn mensen te helpen. En er is werkelijk maar één soort hulp, namelijk jullie helpen om de belemmeringen voor je eigen geluk in jezelf te zoeken en de Goddelijke wet te vinden.

Veel mensen vinden het idee dat er kwade krachten zouden bestaan lachwekkend. Ze vinden dat nog lachwekkender dan dat er een God zou zijn. Het is niet leuk om te zeggen, maar het kwaad of het antigoddelijke is helaas in jullie wereld een realiteit. Het is niet redelijk je ogen voor die realiteit te sluiten. Natuurlijk, als je het kwaad buiten jezelf zoekt, zul je het bestaan ervan in anderen gemakkelijk herkennen. Als je het dáár bestrijdt, pak je het verkeerd aan. En als je het goddelijke buiten jezelf zoekt, zul je er een hele kluif aan hebben het te vinden. De enige manier om naar het kwaad of naar het goddelijke te gaan zoeken is binnen jezelf.

Als je het woord ‘kwaad’ hoort of ‘duivelse krachten’, stel je je automatisch iets heel speciaals en vaak ingrijpends voor. Laten we eens vaststellen wat in de categorie van de krachten van duisternis of kwaad thuishoort. Het is niet alleen alles wat duidelijk wreed en gemeen is in zijn meest extreme vorm. Het is ook alle onwetendheid, alle dwaling, elk afwijken van de waarheid in welke vorm ook. Want waarheid is God.

Op dit pad, in het werk waar je mee bezig bent, ontdek je in je beelden een starheid, een tegenwerking. Terecht noem je dit onrijpheid. In dit deel van je persoonlijkheid bleef je zoals je was: een kind. In het gebrek aan kennis, rijp inzicht en wijsheid, kunnen de krachten van het kwaad vat op iemand krijgen, zonder dat hij welbewust de bedoeling heeft ‘slecht’ te zijn. Kwaad en destructiviteit kunnen hun werk in je doen door de fundamentele misvatting dat eigenbelang, egoïsme en egocentrisme je

zullen beschermen tegen pijn, of iets goeds zullen opleveren. [1]

Als je deze fundamentele misvatting in je beelden kunt vinden, heb je een grote stap voorwaarts gezet. Het is niet zo gemakkelijk, omdat je je niet bewust bent van je emotionele zelfzuchtige en egocentrische instelling. Misschien ben je je bewust van je angsten maar je beseft niet dat deze angsten ontstaan door je overbezorgdheid voor je eigen persoon en je angst om gekwetst te worden. Daarmee onthoud je anderen je gevoelens en liefde omdat die altijd een persoonlijk risico lijken in te houden. Wat je uiteindelijk door het ophelderen van je verkeerde conclusies over je beelden te weten komt, zal altijd weer daar op neer komen. Welke namen of betekenissen je er ook voor kiest, tenslotte zul je het onder deze gemeenschappelijke noemer moeten brengen van: 'in mijn onwetendheid geloof ik (misschien totnogtoe onbewust) dat zelfzucht me wat zal opleveren, me voor pijn zal behoeden. In welk opzicht was ik zelfzuchtig? In hoeverre was mijn conclusie vanuit dit gezichtspunt fout? Wat is de juiste conclusie?' Als je je problemen vanuit deze hoek bekijkt - nadat je je tot dan toe verborgen emoties, reacties en neigingen hebt ontdekt - zul je in staat zijn een verandering in je persoonlijkheid aan te brengen die tenslotte je leven verandert.

Zonder uitzondering zijn er in alle beelden bepaalde gemeenschappelijke trekken. Alleen is de verhouding van de ene trek ten opzichte van de andere of de mate waarin ze zich voordoen bij elk individu weer anders. In elk beeld vind je minderwaardigheidsgevoelens, schuldgevoelens, vijandigheid, haat, agressie, onwetendheid, wrok, kinderlijke zelfzucht, angst en nog een paar andere belemmerende krachten. In meer primitieve personen zijn al deze trekken zichtbaar en gericht tegen de buitenwereld. Als de mens zich van incarnatie tot incarnatie ontwikkelt, gaat hij zich uiteindelijk realiseren dat deze trekken als slecht en verkeerd beschouwd worden en gaat hij het om die reden als een nadeel ervaren zulke gevoelens openlijk te tonen. Daarom houdt hij verborgen wat bij de destructieve krachten behoort en veroorzaakt daardoor diep in zichzelf belemmeringen en conflicten. (In tegenstelling tot de primitieve persoon, die deze dingen uiterlijk manifesteert).

Wanneer deze misvattingen van zelfzucht en egocentriciteit aan de oppervlakte komen, zullen de gevolgen ervan uiterlijk en direct optreden. De destructieve krachten zullen openlijk tegen de ander gericht zijn en daarom een openlijk resultaat opleveren. Als daarentegen de destructieve

[1] Zie de lezingen 38 t/m 41 over 'Beelden' (Noot vertaler)

krachten achter slot en grendel worden gehouden, hebben ze hun weerslag op de persoon zelf en hebben ze alleen indirect uitwerking op anderen, waarbij ze ook indirecte gevolgen veroorzaken. Ten onrechte koos je (onbewust) voor dit alternatief, omdat je inzag dat de open en directe manier fout was maar je besefte niet dat die andere manier al evenzeer verkeerd is en je evengoed nadelige resultaten oplevert. De enige oplossing voor jullie is om stapje voor stapje te leren van je zelfzuchtigheid af te komen. Dit begint er mee dat je herkent wáár je emoties diep onder de oppervlakte van je bewustzijn op een volstrekt verkeerde manier op jezelf gericht zijn. Vervolgens leer je hoe schadelijk egoïsme is, niet alleen schadelijk voor de mensen met wie je in contact komt maar ook voor jezelf. En het is niet minder schadelijk als het verborgen is en misschien wordt afgedekt door uiterlijk gedrag dat volkomen tegengesteld lijkt.

Zolang je probeert deze gevoelens weg te duwen vanwege een uiterlijk of innerlijk ‘moeten’, zal het je niet lukken. Dit ‘moeten’ wijst er niet alleen op dat je jezelf geweld aandoet - en zoals je weet reageren emoties niet op dwang - maar ook dat je motieven onzuiver zijn. Met andere woorden, je wilt ongewenste en afkeurenswaardige neigingen snel wegmoffelen, omdat ze je niet in een goed daglicht stellen. Zo’n motief is nu net een bewijs van het egoïsme waar je juist vanaf wou. Daarom heeft zo’n motief geen kans van slagen, nog afgezien van het element van dwang. Maar als je jezelf van egocentrisme wilt bevrijden, omdat je oprecht bereid bent rekening met de ander te houden, omdat je geluk en liefde in je omgeving wilt brengen, ondanks de mogelijke pijn voor jezelf, dan zijn je motieven zuiver en zul je uiteindelijk succes hebben. Met Gods hulp zul je je waarlijk bevrijden uit de ketenen van misvattingen die het gevolg zijn van je zo destructieve egoïsme. Je zult zulke gevoelens dan niet verbergen en negeren, maar je zult ze juist blootleggen en er goed naar kijken.

Ik weet dat dit alles al vele malen eerder gezegd is, maar ik richt me nu tot die emotionele lagen, die jullie bloot leggen door jullie zelfonderzoek, en niet tot jullie verstandelijke, aan de oppervlakte gelegen kennis. Probeer dit alles toe te passen op de ontdekkingen, die je gedaan hebt en nog steeds doet; op een emotionele reactie die op het eerste gezicht met dit alles niets te lijkt te hebben; of op iets wat je op dit pad over jezelf ontdekt hebt.

Als je uit je onderbewuste een emotionele reactie opdiept die in je ziel en

in je leven conflicten veroorzaakt, kom je tegenover nieuwe ontdekkingen te staan, die duidelijk niet prettig zijn als je ze voor het eerst tegenkomt. Er kunnen dan twee soorten hindernissen voor je opdoemen, die met elkaar in tegenspraak lijken. Toch zul je ze misschien allebei ervaren. De éne moeilijkheid die vaak voorkomt is dat je iets in jezelf niet kunt herkennen, omdat je het - op een oppervlakkig niveau - allang wist. Daardoor kom je in de verleiding het snel opzij te schuiven, met de woorden: “Dat weet ik al, dat is niets nieuws”. Wees attent op dit gevaar, vrienden. Het grootste deel van wat je ontdekt, zal te maken hebben met een aanleg en met neigingen waarvan je vaag al wel afwist. Maar als ingespannen zoeken je opnieuw de neiging laat zien die je al kende, betekent het dat je deze kennis niet op de juiste wijze gebruikt hebt. Je hebt hem niet op alle lagen van je wezen toegepast. Je hebt je hem niet volkomen eigen gemaakt. Je hebt geen verbanden gelegd tussen wat je te weten was gekomen en andere neigingen. Je hebt niet de volledige betekenis en consequenties van deze neiging tot je door laten dringen. Daarom moet je verder werken met deze ontdekking. Vanaf dit punt moet je het allemaal opnieuw blootleggen, alsof je te doen hebt met iets dat je nooit eerder geweten hebt.

Alleen als je alles wat je vindt als een nieuwe ontdekking behandelt, zul je in staat zijn het verband te leggen en de kettingreactie vast te stellen, die binnen jezelf op gang werd gebracht door deze verkeerde houding, en die vervolgens naar buiten trad en zodoende zowel van binnenuit als van buitenaf zijn weerslag op je had. Pas dus op voor de reactie: “O, maar dat weet ik al”. Als je via een bepaalde weg van nauwgezet onderzoek (binnen het Pad als geheel) tenslotte voor een feit komt te staan dat je al bekend was, behandel het dan alsof het nieuw is. Het is bekend en toch is het ook weer nieuw!! Doe alsof je het voor het eerst ontdekt hebt. Het lijkt misschien een afgang, omdat je er helemaal op was voorbereid iets totaal anders te vinden en toch tegenover hetzelfde feit komt te staan. Dit kan een anticlimax lijken. Denk zo niet! Als dit is wat je vindt, is dit wat je helemaal opnieuw moet ontdekken. Je eigen onderbewuste, of liever deze speciale neiging, vertelt je: “Je zult zo vaak als nodig is op mij stuiten. Als je mij weer tegenkomt, dan betekent het dat je deze kennis niet ten volle benut hebt”.

Het andere gevaar van stilstand of stagnatie op dit pad is precies het tegenovergestelde. Je hebt je een bepaald idee over jezelf gevormd. Je staat bij jezelf, je vrienden en familie bekend als zó en zó iemand, met bepaalde overheersende kwaliteiten en tekortkomingen. Nu kun je in je

onderbewuste een paar eigenschappen vinden, die zo totaal tegengesteld zijn aan wat je verder bent, dat je zegt: “dit is volkomen nonsens, dit kan niet waar zijn” en je duwt het weer opzij. Je bent er zo van overtuigd dat je tegengesteld bent aan wat dit inzicht uit het onderbewuste je leert, dat het gewoon niet klopt. Wat je over het hoofd ziet is het feit, dat het *allebei* waar kan zijn. Het is zo moeilijk dit revolutionaire nieuws tot je door te laten dringen, omdat je gewend bent te denken in termen van ‘of/of’. Je gelooft dat, als je bent wat deze ontdekking je laat zien, de zichtbare en bekende eigenschap onwaar moet zijn. Daardoor kun je het pas ontdekte niet accepteren. Maar je moet heel goed begrijpen dat het mogelijk is binnen een bepaalde neiging een gespletenheid te vertonen; dat je in sommige opzichten de kwaliteit hebt die je al kent, en dat je in andere gebieden van je wezen - waar belemmeringen zijn - precies de tegenovergestelde kwaliteiten kunt hebben.

Laten we eens aannemen dat een van je voornaamste eigenschappen gulheid is. Je weet hoe gul je bent. Iedereen, die ooit met je in contact was, weet het. Toch ontdek je plotseling dat er iets gierigs, iets vrekkigs in je zit, laten we zeggen op het emotionele vlak, niet in daden. En als je je vrienden, die je het beste kennen, vraagt: “Is het waar? Ben ik gierig?”, zullen ze natuurlijk zeggen: “Welnee, juist het tegendeel”. En dat zeggen ze niet uit beleefdheid. Ze kennen je werkelijk als een heel gul mens. Dat heb je in al je doen en laten aan de dag gelegd. Toch is er, diep verborgen, dat éne plekje waar je helemaal niet gul bent. Het is dus allebei waar.

Of stel dat je bekend staat als een heel moedig mens. Misschien is het je meest in het oog springende eigenschap, die op vele gebieden van je leven aan de dag treedt. Je bent ervan overtuigd dat er geen spoor van lafheid in je is. Maar als je een glimp van lafheid tegenkomt, zal waarschijnlijk je reactie zijn deze ontdekking te verwerpen, omdat het je onmogelijk en niet kloppend lijkt.

Sla dus acht op deze beide mogelijkheden, lieve vrienden. *Je reactie op wat je zelf ontdekt, is van uitermate grote betekenis.* Want alleen daaraan kun je je vooruitgang en je succes afmeten.

Een ander punt waarover ik het vanavond graag wil hebben, is jullie reactie op je eigen schuldgevoelens. Zoals ik al eerder zei, is er niemand die zonder schuldgevoel is. Ieder beeld is ergens wel verweven met schuldgevoel. Het is van belang te begrijpen, dat er twee soorten schuld

zijn: onterechte en terechte schuld. Vaak gebruik je onbewust de onterechte schuld als een schild, en verberg je de werkelijk schuld daarachter. Waarom? Omdat je diep in je hart weet dat de onterechte schuld belachelijk is. Het is alsof je wilt zeggen: “Kijk, ik verklaar mezelf schuldig, maar ik heb er eigenlijk geen reden toe”. Je kunt je niet onttrekken aan de knagende stem van dat wat werkelijk erkend, onder ogen gezien en veranderd moet worden. Toch wil je dat niet onder ogen zien. Daarom zoek je onbewust iets wat je niet kwalijk genomen kan worden. Zo ben je in discussie met dat stemmetje in je en probeer je het ervan te overtuigen, dat het geen reden heeft je lastig te vallen. Natuurlijk gebeurt dit allemaal onbewust. Ironisch genoeg is de werkelijke schuld misschien oneindig veel kleiner dan de absurde schuld die je als muur gebruikt om je achter te verstoppen.

Wat is absurde schuld? Het is vooral de schuld die je voelt omdat je niet volmaakt bent. Het is prijzenswaardig dat je volmaakt wilt worden. Het kan niet genoeg worden aanbevolen te proberen haat, wrok en agressie te vervangen door liefde en onbaatzuchtigheid. Maar voor je dat kunt, moet je eerst je huidige staat van ontwikkeling erkennen en accepteren; je huidige onvermogen om anders te voelen dan je doet en om - onmiddellijk - meer te willen zijn dan wat je nu bent. Als je je schuldig voelt omdat je nog bent zoals je bent, werp je juist een belemmering op voor het doel dat je wilt bereiken. Ik weet, vrienden, dat ik veel dingen erg vaak herhaal, maar dat is nu eenmaal nodig. Daarmee wil ik gewoon benadrukken dat het een *onterecht schuldgevoel* is, als je jezelf verwijt dat je nu niet volmaakt bent. Dit onterechte schuldgevoel strekt zich uit tot alle gebieden van de menselijke persoonlijkheid. Als jullie, die op dit Pad werken, vanuit dit gezichtspunt jullie beelden doornemen, zullen jullie ontdekken waar je schuldgevoelens onterecht zijn.

Een ander onterecht schuldgevoel - in stand gehouden door het massabeeld dat hierover bestaat - is je reactie op je seksuele impulsen. Daarover heeft iedereen schuldgevoelens; zo niet aan de oppervlakte (vanwege verlichte intellectuele invloeden), dan toch wel diep binnen in je emoties. Schuld over seksuele energie is onterecht en absurd. Misschien is het waar dat je seksuele impulsen niet door de goede kanalen stromen, omdat ze niet uit liefde voortkomen. Dit komt nu juist omdat je je hier schuldig over gevoeld hebt en hun bestaan daarom zoveel mogelijk onderdrukt hebt. Hierdoor konden je seksuele driften zich niet samen met de rest van je persoonlijkheid ontwikkelen en een deel worden van warme, liefhebbende, gevende en onbaatzuchtige

emoties. Ze bleven als bij een kind, op zich zelf gericht en egoïstisch. Je onbewuste seksuele schuld is daardoor eerder schadelijk vanwege de gerichtheid en afgescheidenheid, dan door het bestaan ervan als zodanig. Dat seksuele energie 'bestaat' is zeker geen reden om je schuldig te voelen. Het misverstand is verder dat je dat wat jou zondig lijkt, wilt wegwerken. Je voelt je dan schuldig omdat dat niet lukt. De enige remedie hiertegen zou zijn: ophouden bang voor liefde te zijn, een angst die in zijn aard zelfzuchtig is. Als je jezelf toestaat lief te hebben, zal seks daar deel van worden en zal er geen enkele reden meer zijn je er schuldig over te voelen. Probeer dit te begrijpen, lieve vrienden. Probeer te begrijpen hoe verward je onbewuste denken is. Je voelt je schuldig over een door God gegeven kracht, in plaats van je schuldig te voelen over je angst om lief te hebben, die ontstaat uit egoïsme en afgescheidenheid. Laat je seksuele driften zich verbinden met de éne en enige werkelijkheid en remedie in het universum: liefde. Dit kun je alleen tot stand brengen door je ziel te ontwikkelen, via de weg die je nu gaat.

Dit zijn dus een paar veel voorkomende gevallen van onterechte schuld. Maar waarover kun je je terecht schuldig voelen? Echte schuld heb je bijvoorbeeld als je andere mensen pijn doet, omdat je in je onwetendheid aanneemt dat egoïsme je kan beschermen; onafhankelijk of je ze nu actief of passief pijn doet, of door iets te doen of juist door iets te laten. In zo'n geval voel je je terecht schuldig. Lieve vrienden, maak een duidelijk onderscheid tussen het schuldgevoel over je huidige onvolmaaktheid én de schuld die ontstaat als je kwetst uit eigenbelang. Onvolmaakt zijn op zich is geen reden om je schuldig te voelen. Maar de schuld doordat je anderen kwetst - ook al gebeurde dat onbedoeld - als gevolg van deze onvolmaaktheid, kortzichtigheid en onwetendheid, *dat* is een terechte schuld, die je eerlijk en moedig onder ogen moet zien. Hoewel het subtiel is, is er een wereld van verschil tussen de twee soorten schuld die hier genoemd worden. Denk hier alsjeblieft over na. Het is zo belangrijk!

Hoe zou je houding moeten zijn tegenover deze terechte schuld? Wat is gezond en constructief? Je kunt tegen jezelf zeggen: "In het verleden kon ik er niets aan doen; ik was onwetend en blind en egoïstisch. Ik was te laf om te durven liefhebben en niet aan mijn eigen kleine ego te denken. Ik erken dat ik door deze houding anderen pijn gedaan heb en nu wil ik er achter komen hoe ik dat gedaan heb. Het gaat er niet om of ik die pijn toebracht door daden, woorden, gedachten of emotionele reacties, door wat ik deed of door wat ik naliet. Ik wil echt veranderen. Met Gods hulp

zal dat me lukken. Om dit doel te bereiken moet ik duidelijk oog hebben voor de directe of indirecte pijn, die mijn houding bij anderen heeft aangericht.” Denk na over de pijn die je bij anderen hebt veroorzaakt. Vraag God je inzicht te geven om het te begrijpen. Heb de moed je verantwoordelijkheid op je te nemen *zonder* trots of destructieve, onterechte schuldgevoelens, die je er toe brengen je eigen ‘slechtheid’ te overdrijven en je een hopeloos gevoel over jezelf geven.

Er zijn als je de pijn die je anderen hebt gedaan erkent, drie verkeerde reacties mogelijk: er is zoals gezegd een gevoel van wanhoop met betrekking tot jezelf, - de negatieve, destructieve schuldgevoelens die je over jezelf doen wanhopen of de zelfrechtvaardiging waarbij je anderen de schuld geeft van echte of denkbeeldige fouten die ‘jou dwongen zo te reageren’ of eenvoudig een andere kant opkijken, omdat je bang bent om naar je betrekkelijke onvolmaaktheid te kijken die misschien niet past in het beeld dat je van jezelf hebt. Het kan zijn dat je deze reacties afwisselend ervaart. Wees voor elk ervan op je hoede. Vind de juiste weg die ik hier heb aangegeven. Voel mee met degene die je pijn hebt gedaan, neem de terechte schuld op je, koester de wens anders te worden en laat je angst om lief te hebben los. Zo’n houding is gezond en constructief. De pijn die je zelf voelt wanneer je beseft welke pijn je onbedoeld de ander hebt aangedaan, is heilzaam omdat hij je zal aansporen je angst en zelfzucht te laten varen.

Pas wanneer je een bepaald basaal begrip hebt ontwikkeld aangaande je beelden en je daaruit voortvloeiende conclusies, dan (en niet eerder) raad ik je aan *onderscheid te gaan maken tussen de onterechte en de terechte schuldgevoelens*, om het voor jezelf helder te krijgen. Ontdek waar je anderen door je verkeerde conclusies misschien direct of indirect gekwetst hebt, daadwerkelijk of alleen mogelijkerwijs.

Als je de moed hebt om de pijn die je anderen onbedoeld hebt aangedaan werkelijk te betreuren, (niet de opzettelijk teweeggebrachte pijn, maar die welke je veroorzaakte door de verkeerde gevolgtrekkingen uit je beelden), als je dat op je kunt nemen en onder ogen zien, zal het je meer kracht geven dan je je nu kunt voorstellen. Het zal een voedingsbodem vormen voor een gezonde en constructieve houding binnen jezelf. Het zal de levenskracht in je ziel in beweging brengen, want levenskracht bestaat ondermeer uit waarheid en moed. Dit is de waarheid en om dat op te brengen is moed nodig. Op die manier zal de levenskracht door al deze afwijkende kanalen heen dringen en er invloed op uitoefenen, zodat je

langzaam maar zeker alle destructiviteit van de ‘krachten van het kwaad’, die door je onwetendheid en emotionele onrijpheid in je woeden, zult doen oplossen. [1] Zijn er vragen over dit onderwerp?”

VRAAG: De eerste vraag slaat op de laatste uitdrukking die u gebruikte. Wilt u zo vriendelijk zijn een definitie van emotionele rijpheid te geven?

“Emotionele rijpheid is, voor alles, het vermogen tot liefde, de capaciteit om lief te hebben. Veel mensen denken die te bezitten. Natuurlijk is emotionele rijpheid betrekkelijk en een kwestie van gradaties. Maar overal waar angst bestaat om gekwetst te worden, angst voor teleurstelling of angst voor de risico’s van het leven, daar is geen emotionele rijpheid. Emotionele rijpheid kent geen zelfzucht (natuurlijk is dit op aarde betrekkelijk, het kan in jullie bestaanssfeer nog niet absoluut zijn). Hoe zelfzuchtiger je bent, hoe onrijper. Jullie weten allemaal dat iemand uitermate onbaatzuchtig kan zijn in de kleine uiterlijke dingen; dit kan juist een camouflage zijn om emotionele zelfzucht en egocentrisme te verhullen. Je kunt best je bezittingen weggeven en in dit opzicht onzelfzuchtig zijn, maar toch bang zijn om lief te hebben en het risico te lopen om gekwetst worden, en daarom je liefde aan anderen onthouden. Dan ben je emotioneel onrijp, ook al bezit je misschien verstandelijke rijpheid. Emotionele rijpheid wil zeggen dat je niet bang bent om de prijs voor leven te betalen. En deze ‘prijs voor leven’ houdt in dat je af en toe pijn of teleurstelling te verwerken krijgt. Een rijp mens weet dat, verwacht het, is er niet bang voor en beseft de waarde ervan; want door je in afzondering terug te trekken en naar binnen te keren, zit je niet alleen anderen maar ook jezelf dwars.

Emotionele rijpheid wil zeggen: niet bang zijn voor je eigen emoties, omdat, als je *negatieve* emoties hebt, je angst daarvoor ze niet zal doen verdwijnen. Integendeel, alleen door deze negatieve emoties onder ogen te zien, kun je begrijpen waar ze vandaan komen en waarom, en alleen dan heb je er *werkelijk* controle over en niet die valse soort controle die je krijgt door ze te onderdrukken. Dan ben je ook niet bang voor je *positieve* emoties en zul je niet voor een incidentele pijn terugschrikken. En je neemt liever een risico dan dat je positieve gevoelens aan anderen onthoudt. Want als je je goede gevoelens aan anderen kunt geven en hen omgeven met je warmte, koestering en tederheid, dan *is* dat van meer

[1] In lezing 109 ‘Geestelijk en emotioneel welzijn door het vergoeden van echte schuld’ gaat de Gids opnieuw in op het thema schuldgevoelens. (Noot vertaler)

belang dan wat je later *zou kunnen* gebeuren.

Emotionele rijpheid wil zeggen: in staat zijn innerlijk volledig overtuigd een beslissing te nemen en weten dat je niet beide mogelijkheden én hun voordelen tegelijk kunt hebben. De meeste mensen willen dit onbewust voortdurend, zonder zich dat te realiseren, en dat brengt hen in conflict met zichzelf en met hun omgeving. De emotioneel rijpe persoonlijkheid weet dat er voor alles een prijs betaald moet worden. Zoals ik al zei in een paar persoonlijke sessies, wil emotionele rijpheid, emotionele gezondheid, zeggen dat je weet wat je wilt, dat je wilt wat mogelijk is en dat je bereid bent de prijs er voor te betalen. Op alle niveaus van je wezen je egoïsme opgeven en doordringen in de diepte van je onbewuste reacties (die zo tegengesteld aan je uiterlijke reacties kunnen zijn), dat is *werkelijke* emotionele rijpheid.

Dit zijn universele waarheden, waarvan sprake is in alle religies en filosofieën van enige waarde. De mensheid heeft al heel, heel lang getracht naar deze ideeën te leven. Deze waarheden zijn bekend; toch hebben individuele mensen tot nu toe grotendeels voorbij gezien aan het gevaar zichzelf te misleiden, doordat ze geen besef hebben van de vele bewustzijnslagen waarin je reacties kunt verstoppen die anders zijn dan wat je bewust opmerkt, wat je nastreeft en wat in overeenstemming is met deze waarheden. Zo zul je vaak zien dat iemand uiterlijk volgens deze universele waarheden handelt, terwijl je voelt dat het niet helemaal echt is. In zichzelf houdt hij vele reacties verborgen die niet met deze algemeen geldende spirituele waarheden in overeenstemming, zijn.

Het Pad waarover ik het voorrecht heb jullie te leiden, zal deze gevaren vermijden, zodat je uiterlijke en je innerlijke reacties zullen gaan samenvallen. Laten we dus duidelijk zijn over het doel dat ons voor ogen staat. We willen dat deel in je vinden, waar je nog steeds onontwikkeld en primitief in je zelfzuchtige reacties bent. Vaak zal dit je eerst een schok geven, omdat het zo verschillend is van je *oprechte*, bewuste, uiterlijke reacties. Of die uiterlijke reacties nu werkelijk oprecht zijn (voor zover je daartoe in staat bent) of een ternauwernood bewuste hypocrisie, dit uiterlijk masker (dat in beide gevallen toepasbaar kan zijn) moet verdwijnen om een blik in je ziel te kunnen werpen. Daar zul je vele neigingen en gevoelens vinden, die lijnrecht staan tegenover dat wat je bewust over jezelf denkt. Het leven tot nu toe heeft je laten zien, dat het masker je niet die voldoening heeft gebracht, die je gehoopt of gedacht had ermee te krijgen. Uiteindelijk leidde dit tot boosheid. Mis-

schien heb je je helemaal in je maskerzelf teruggetrokken, in je poging te verbergen wat erachter zit. Op die manier krijg je het gevoel dat er misbruik van je wordt gemaakt, dat er van je wordt geprofiteerd, zonder dat je echter beseft dat het niet de goedheid als zodanig was die je zo weinig opleverde maar eerder het *onechte* en *geforceerde* van die goedheid.

Als je zo'n verkeerde conclusie trekt, kom je misschien in de verleiding in het andere uiterste te vervallen en je uit te leven in het deel dat je achter het eerste masker ontdekt, in de veronderstelling dat je nu tenminste eerlijk tegen jezelf bent. Ja, dat is ook zo, in zekere mate bestaat dit deel in je en je moet het erkennen. Maar erken dat ook dit alleen maar een oppervlakkige laag is. Kijk naar wat er achter deze opstandigheid en woede zit. Kom bij datgene in jezelf dat weet hoe het juiste evenwicht bewaard moet worden. Je ware zelf is noch zo goed als het aan die buitenkant, die je nu juist wegbreekt, schijnt te zijn; noch is het onder deze deklaag zo 'slecht', zo vol haat, agressie, opstandigheid en woede als je misschien vreest. Al deze reacties zijn slechts 'een manier van reageren op je verwarring over het leven' en een resultaat van je verkeerde emotionele conclusies. Gebruik de laag van woede en opstandigheid door hem aan jezelf toe te geven en te ervaren wat je zo lang onderdrukt hebt, maar beschouw hem niet als het laatste woord over jezelf, als het enige wat je zou doen als je jezelf zou laten gaan. Ontdek welk verschil het uitmaakt of je deze emoties onderdrukt of ze beschouwt als een symptoom van het feit dat je 'geen antwoord op je leven weet', dat je de sleutel van je wezen nog niet gevonden hebt.

Probeer dit te begrijpen, lieve mensen, en je zult valkuilen opmerken, die nergens voor nodig zijn. Je zult het antwoord alleen vinden als je de moed hebt *deze tweede laag toe te geven zonder erin te blijven hangen* en als je de onechtheid ervan doorziet, zoals je ook je maskerzelf doorzien hebt als onecht en gebaseerd op verkeerde conclusies. Dan kun je oprecht tegen jezelf zijn, zonder de laag die je ontdekte te overdrijven. Zo zul je inzien dat je vroegere onbaatzuchtigheid niet werkte, omdat hij niet echt was - en alleen om die reden, niet om de onbaatzuchtigheid als zodanig. Deze wijze van benaderen zal je op een veilige manier tot emotionele rijpheid brengen. Het zal je waarlijk man of vrouw maken. Ik zeg dit met opzet zo; ik zeg niet mensen, maar ik zeg man of vrouw. Want niemand kan waarlijk man of vrouw zijn als hij of zij emotioneel niet rijp is.

Zijn er nog vragen over dit onderwerp? Dan zullen we overgaan tot de vragen die jullie voorbereid hebben."

VRAAG: Zou u alstublieft willen uitleggen waarom zoveel mensen vermoeid zijn, vooral in de lente?

"Vermoeidheid is altijd een teken dat de levenskracht niet optimaal wordt benut in het organisme van de ziel. Moeheid ontstaat als je de destructieve krachten van je ziel onderdrukt en ze niet tot je bewustzijn door laat dringen waar ze op de goede manier kunnen worden aangepakt en in de juiste kanalen geleid tot ze werkelijk tot oplossing kunnen komen. Als vijandige en agressieve neigingen verdrongen worden, als angsten onderdrukt worden en niet onder ogen gezien, als haat wordt weggedrukt omdat je je er schuldig over voelt en omdat haatdragendheid niet klopt met je ideaal, dan leidt dit alles tot ontwrichting van het zelf en kan het in de diverse organismen verschillende soorten symptomen veroorzaken. Moeheid is één zo'n symptoom. De lente is het seizoen waarin de natuur opnieuw tot leven komt. De levenskracht doordringt alles wat groeit: planten, bomen, gras, bloemen, vruchten, groenten, de dierenwereld, zelfs de minerale wereld. En in de mensen zou het net zo moeten zijn. Als de mens in overeenstemming met het universum leefde, als de ziel in een staat van gezonde groei was en op geen enkele manier stagneerde en stil bleef staan, dan zou de lente hem ook nieuw leven en kracht geven. Maar waar dergelijke belemmeringen bestaan, is dit niet mogelijk. Een belemmering wordt gevormd door een element dat vreemd is aan de goddelijke levenskracht.

Zelfbedrog valt te herleiden tot onwaarheid en onwaarheid is vijandig aan de levenskracht. Als je iets onderdrukt pleeg je altijd zelfbedrog. Daarom kan de levenskracht niet zijn hernieuwend werk in je doen, als er zo'n zelfbedrog of onderdrukking aanwezig is. Integendeel, het zal een tegengesteld effect op je hebben door een soort kortsluiting als twee tegengestelde krachten met elkaar in botsing komen. De levenskracht wil in je doordringen en van je uit gaan, want diep in je ziel en nog dieper bevindt zich het hele universum en, om die reden, een bron van levenskracht. Maar die kan je wezen niet vervullen vanwege de tegengestelde krachten, die de levenskracht niet de kans geven om binnen te komen. Zonder verdringing en zelfbedrog zal de lente je doen herleven. Moeheid is een symptoom dat een aanwijzing zou moeten zijn, dat je nog steeds kennis en ontdekkingen over jezelf tegenhoudt. Laat het een aansporing zijn om dubbel zo hard aan de gang te gaan om je weerstand tegen jezelf onder ogen zien te doorbreken. Want alleen dan kun je werkelijk heel worden, en gezond naar lichaam, ziel en geest, in je gevoelens en in je gedachten. Wees dankbaar voor elk symptoom dat je

laat zien waar je bent, of het nu dit is of iets anders."

VRAAG: Mijn vraag gaat over Job. Vanwege welke mislukking of tekortkomingen in zijn leven moest hij zo lijden?

"Vanwege gebrek aan zelfkennis en vanwege zelfbedrog als gevolg van trots en angst. Er was in hem een ongeduld om al volmaakt te zijn. Dit heeft te maken met geestelijke trots. Het verlangen naar het goede gebruikte hij om fundamentele instincten van allerlei soort, die hij niet moedig en oprecht onder ogen zag, te onderdrukken."

VRAAG: Is de interpretatie die soms gegeven wordt waar, dat hij zichzelf opwierp als de patriarch die alle genade van God verdiende, met andere woorden dat hij eigen rechter speelde?

"Ja, dat is trots. Er was trots in dit opzicht, maar ook in enkele andere opzichten. En er was een buitengewoon sterke eigenzinnigheid. Van daaruit wilde hij al op een punt zijn waar alleen grote inspanning en de nederigheid van zelfkennis iemand kan brengen."

VRAAG: Er is bij een vorige gelegenheid een vraag gesteld en door u beantwoord. Zou u zo vriendelijk willen zijn dit nog eens in het kort te herhalen? Het is de kwestie van verwachting, speciaal in de vorm van 'positief denken', in tegenstelling tot het idee van aanvaarding, dat in dit land zoveel voorkomt.

"Ik zal proberen het zo kort mogelijk onder woorden te brengen. Deze houdingen kunnen allebei zowel juist zijn als vervormd door het verkeerd begrijpen van de twee onjuiste uitersten.

Positief denken, indien juist opgevat, wil zeggen: weten dat alles uiteindelijk goed moet aflopen, omdat het Goddelijke de absolute waarheid vormt, die niet door destructieve krachten overwonnen kan worden. Maar dat wil niet zeggen, dat je je eenvoudig niet hoeft te bekommeren om de gevolgen van je vroegere en huidige fouten, op welk niveau van je persoonlijkheid ze zich ook voordoen. Ze moeten geaccepteerd worden en je moet er doorheen. Dat is de meest positieve en constructieve houding. Dat wijst erop dat je niet bang bent voor de risico's van het leven en is daarom gezond. Het wijst erop dat je de nederigheid bezit jezelf te aanvaarden zoals je bent op dit punt, waar je geen volmaakt leven kunt verwachten omdat je nog niet volmaakt bent.

Het wijst ook op je moed om jezelf en het leven zoals het is onder ogen te zien. Het betekent *niet* dat je pessimistisch bent en op negatieve gebeurtenissen rekent die niet hoeven te gebeuren.

'Positief denken' in de vorm waarin het vaak misbruikt wordt, wil niet erkennen wat er *nu* is. Het kan alleen maar succesvol zijn waar volmaaktheid al in zekere mate, basaal en innerlijk, aanwezig is. Anders moet het falen en daardoor teleurstelling geven. Het heeft zo'n haast dat het gelooft, dat je de diepgewortelde problemen van de persoonlijkheid - die voor hun oplossing geduld en volharding vereisen - weg kan vegen, louter door je toevlucht bij een formule te zoeken.

Aan de andere kant kan ook aanvaarding misbruikt en verkeerd geïnterpreteerd worden. In zijn gezonde vorm helpt het de onvolmaaktheden te dragen, die men niet onmiddellijk en louter door een wildaad kan veranderen - en daardoor ook hun resultaat, consequenties en zichtbare uitwerking. Het houdt de nederigheid en het geduld in om bereidwillig vol te houden en elk onaangenaam gevolg als een gezond medicijn op te vatten. In zijn ongezonde betekenis echter geeft aanvaarding vaak voedsel aan masochistische neigingen: hopeloosheid en daardoor berusting, die niet alleen onnodig is maar ook ziekelijk. Het voedt misplaatste schuldgevoelens en probeert het zelf daarvoor te straffen. Daarom moet je onderscheid maken tussen de juiste en onjuiste vorm van deze twee fundamentele religieuze houdingen. De verkeerde vorm van positief denken is eigenzinnigheid en ongeduld. De verkeerde soort aanvaarding geeft voedsel aan martelaarschap. Het éne uiterste roept altijd het andere op. De gezonde weg is dus de middenweg. Dan aanvaard je de gevolgen van je onvolmaaktheden en ga je er helemaal doorheen, in een geest van moed en nederigheid. Dan betaal je de prijs. Daarin zul je geluk en vrede vinden. Het schenkt je vrede bij het dragen van je eigen kruis, dat altijd door jezelf geschapen is. Je moet het feit accepteren, dat je niet maar even vlug je emoties kunt veranderen, iets waar de verkeerde interpretatie van 'positief denken' een poging toe is. Uiteindelijk zullen je emoties beginnen te veranderen, maar pas nadat je ze aanvaard hebt."

VRAAG: Met andere woorden, zelfs als je een situatie aanvaardt, dan maakt het voor het resultaat niets uit of je nu wel of niet verwacht dat een onderneming zal slagen of mislukken? Of je nu iets onderneemt met een houding van hopeloosheid of niet?

“Iemands houding heeft altijd invloed. Het is te simpel om te zeggen dat een optimistische instelling je een goed resultaat zal opleveren en een pessimistische visie een slecht resultaat. Zolang je geen duidelijkheid over jezelf hebt, kun je bewust een positieve en optimistische houding hebben, terwijl die onderbewust het tegendeel kan zijn, bijvoorbeeld omdat je niet helemaal weet wat je werkelijk wilt. Dan kan dit conflict op een andere manier naar buiten treden: omdat je niet begrijpt hoe het komt, word je teleurgesteld en verlies je de moed. Aan de andere kant zijn er mensen die voortdurend een negatieve houding aannemen, omdat ze zó bang zijn voor teleurstelling dat ze die trachten te voorkomen door zich op die manier te beschermen. Dus zowel in een positieve als in een negatieve houding kan iets verborgen zitten, dat aan de oppervlakte nog niet herkend is. Waar het om gaat is niet zozeer wat je bewust denkt. Het is veel belangrijker tot je door te laten dringen wat je onbewust voelt. Een denkformule op zich kan nooit werkelijk effectief zijn. De énige manier is inzicht in je innerlijke zelf, je onderbewuste reacties, je innerlijke conflicten en problemen. Alleen op die manier zul je tenslotte de juiste houding ten opzichte van alles hebben, of het nu iets betreft wat je gaat ondernemen of waar je op hoopt, of iets anders in je leven. Tot het zover is, is de meest aanbevolen houding er een die neutraal is.

Laat je eigen wil varen zonder optimistisch of pessimistisch te zijn. Koester alleen maar de wens om van alles wat je overkomt te leren. Laat alles wat je meemaakt een aanwijzing zijn op welk punt je je bevindt en hoe je je problemen aan moet pakken. Beschouw elke uiterlijke gebeurtenis als een weerspiegeling van de manier waarop je onbewust reageert, waar je nog geen vat op hebt. Als je je emoties observeert zul je uiteindelijk tot jezelf doordringen en die informatie krijgen die je nodig hebt voor een meer volkomen begrip van jezelf. Wat je op dit moment ook overkomt,het is meestal een herhaling en een patroon, dat voortkomt uit de conclusies van je eigen beelden. Dit zal je de sleutel voor je leven verschaffen, als je je erin oefent je aandacht meer daarop te concentreren. Tot nu toe heeft je hele persoonlijkheid misschien gevochten om dit maar niet te hoeven zien. Niets kan echt opgelost worden, en er is geen leer of filosofie buiten je, geen toversleutel die je zal helpen, tenzij je eerst inzicht krijgt in je onbewuste motieven en neigingen. Alle uiterlijke maatregelen lijken misschien effect te kunnen hebben, maar in werkelijkheid kan het probleem waar je mee leeft alleen worden opgelost als je de weerstand overwint om in jezelf te kijken en de verdedigingsmuren te slechten.

Wat verdedig je nu eigenlijk? Waarom vind je het nodig jezelf te verdedigen? Stel jezelf zulke vragen als je deze weerstand en deze strijd in jezelf ervaart. Ik spreek nu tot elk van jullie, vrienden. Als dit je lukt, zul je geen krukken meer nodig hebben, hoef je je niet door *uiterlijke middelen*, door dwingende regels, te laten helpen de juiste houding te vinden in verschillende situaties van je leven. Dat bedoel ik met krukken. Als je eenmaal je onbewuste geest hebt leren kennen, zul je gewoon op een natuurlijke manier *zijn*. Je zult het leven nemen zoals het komt. En je zult nu eens succes hebben en dan weer falen. Het leven brengt beide, en je zult toegerust zijn voor beide. Ze zullen je allebei sterk maken. Als iemand er zo op gebrand is de juiste houding te hebben die hem kan behoeden voor mislukking en teleurstelling, dan wijst dat erop dat hij een enorme angst voor mislukking en teleurstelling heeft. En als die angst een dergelijke invloed op je heeft, dan ontbreekt het je aan een bepaalde gezonde weerstand. Ik doel hier op weerstand in de positieve zin, zoals je bijvoorbeeld weerstand biedt aan ziekte, en niet de weerstand die hoort te verdwijnen als je het pad van zelfonderzoek gaat. Angst is een ziekte.

Welnu, lieve vrienden, Gods liefde en de kracht van de waarheid worden jullie gegeven. Ze stromen naar jullie toe. Ze doordringen en vervullen je hart. Verheug je in de waarheid. Merk hoe blij het je maakt om de waarheid te herkennen waarvoor je bang was en die misschien niet vleiend is. Want dit is een groot geluk. Maak je vertrouwd met deze gezonde manier van doen. Word er sterk in en ga het leven tegemoet zoals het hoort. Want zo zullen jullie liefhebbende mannen en vrouwen worden. Wees in vrede. Wees gezegend. Wees in God."

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1959.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: 'Obstacles on the Path: Old Stuff, Wrong Guilt, and Who, Me?'
Vertaling door Anke van der Meer in 1987; herzien in 1999.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009